

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Riadenie činnosti žiakov vo vzdelávacích projektoch a súťažiach humanitných predmetov

---

podpis štatutárneho zástupcu

Riadenie činnosti žiakov vo vzdelávacích projektoch a súťažiach humanitných predmetov

① Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

• **Východiská**

Absolvovaním kontinuálneho vzdelávania pedagogický zamestnanec aktualizuje svoje profesijné kompetencie. Predložený návrh vychádza zo zásadných medzinárodných dokumentov, ktoré otvorili príslušné smerovanie v celoživotnom vzdelávaní učiteľov a z aktuálnych národných dokumentov.

Aktuálne dokumenty

Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon, 2008)

Zákon o pedagogických zamestnancoch (2009)

Štátny vzdelávací program (2008)

Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2009/2010 (Súťaže, projekty a programy – č.10 (DO), č. 31 (MEP)).

• **Vzdelávacia potreba sa opiera o**

- potrebu škôl a učiteľov vypracovávať ŠKVP
- výsledky monitoringov (PISA – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti)
- výsledky individuálneho prieskumu (vyhodnotenie ankiet z OLP a MEP)
- rozvíjanie didaktických kompetencií učiteľov v oblasti aktivizujúcich metód.

Školská reforma vytvára veľký administratívny tlak na zmenu doterajších prístupov učiteľov ku vzdelávaniu. Dvojúrovňový model tvorby vzdelávacích programov núti školy a učiteľov k výberu časti učiva a najmä k úprave vzdelávania tak, aby boli rozvíjané želané kompetencie žiakov. Je žiaduce ponúknuť učiteľom pomoc pri tvorbe školských vzdelávacích programov a skupinových výchovno-vzdelávacích programov pre zvolený predmet.

Projektov a súťaží ako sú MEP, OLP, pravdepodobne aj DO sa zúčastňuje čoraz viac škôl a vzhľadom na to je nutné zdokonaľovať kompetencie učiteľa pre prácu s nadanými žiakmi, s výberovými skupinami žiakov, aby ich príprava nebola formálna a rutínarska. Ankety uskutočňované medzi účastníkmi regionálnych projektov a výsledky doterajších ročníkov MEP, OLP a DO naznačujú, že učitelia nevenujú dostatočnú pozornosť cieľom a požiadavkám vzdelávacích projektov a že ich žiaci nie sú rovnomerne a primerane pripravovaní na požadovaný spôsob práce - diskusiu a argumentáciu.

Učitelia už majú zozbieraných veľa informácií viažucich sa na obsahové zameranie vzdelávacích projektov a súťaží, ale väčšinou s povrchnými zdôvodnenými cieľmi, úlohami a metódami. U učiteľov, ktorí sa doteraz nezapojili do projektov chýba aj praktická predstava o ich cieľoch a spôsoboch napĺňania.

• **Preto je potrebné**

- Nadobúdať a rozvíjať učiteľské kompetencie v zmysle prebiehajúcej školskej reformy. Spolu s rozvíjaním odborovo predmetovej spôsobilosti upriamiť pozornosť na rozvinutie didaktickej a pedagogickej spôsobilosti, spôsobilosti riadiť výučbu, sociálnu a komunikačnú spôsobilosť. Učiteľské kompetencie rozvinúť prostredníctvom tvorby programu výučby (ako súčasť školského vzdelávacieho programu), zahrnujúceho všeobecné ciele vzdelávania, špecifické ciele výučby, podmienky výučby, didaktické princípy, obsah, metódy a formy výučby a materiálne prostriedky výučby.
- Implementovať výstupy európskych projektov (napr. „MEP“) ako správnej metódy individuálneho rozvíjania sa žiakov.
- Porovnať svoje predstavy o formovaní demokratických princípov na škole s Národným programom výchovy k ľudským právam a s projektom Výchova k demokratickému občianstvu.
- Spolupracovať s kolegami s príbuznou aprobáciou z iných škôl vo svojom regióne (kvalifikovane konzultovať svoje ambície a problémy, konfrontovať skúsenosti, pracovať v skupine).
- Prostredníctvom úloh a cvičení jednotlivých tematických celkov vzdelávania zdokonaľiť učiteľov v rozvíjaní žiackych kompetencií (z kognitívnych najmä – používať kritické myslenie a vedieť vyjadriť svoj názor, používať informácie a pracovať s nimi, učiť sa učiť, riešiť problémy, využívať kreativitu; z občianskych najmä – aktívne sa zapájať do občianskeho života, akceptovať multikulturalitu a odlišnosti; zo sociálnych a komunikačných najmä – spolupracovať s druhými, kooperatívne riešiť problémy, vhodne komunikovať (optimálna forma a obsah), aktívne

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

počúvať, poskytovať vecnú spätnú väzbu, čítať s porozumením, spracovávať písomný materiál zrozumiteľným spôsobom, prezentovať informácie; z osobnostných najmä – vytvárať vlastnú identitu a uvedomovať si ju (sebauvedomenie a sebareflexia), motivácia, angažovanosť.

- **Riziká**

Konzervativizmus a zle nastavené očakávania:

- Orientácia na úzko prakticistické vzdelávanie s výstupom získať iba „technické“ informácie o projekte alebo „materiály“, bez osobnej angažovanosti sa v tíme;

② **Druh a forma kontinuálneho vzdelávania**

Aktualizačné vzdelávanie – forma kombinovaná, prezenčná aj dištančná.

③ **Ciele:**

Hlavným cieľom vzdelávania je udržanie a zdokonaľovanie profesijných kompetencií potrebných na štandardný výkon činností pedagogického zamestnanca pri riadení žiakov vo vzdelávacích projektoch a súťažiach stratégiou aktívneho učenia sa.

Špecifické ciele

- Vedieť včleniť prípravu žiakov na vzdelávacie projekty a súťaže do vyučovacieho procesu (plánovacie a organizačné-kompetencie, efektívne plánovať a projektovať výučbu).
- Vedieť riadiť a podporovať proces aktívneho učenia sa žiaka v súlade s cieľmi projektov a súťaží (psychodidaktické kompetencie, riadenie a podporovanie procesu učenia sa žiakov).
- Reflektovať svoju pedagogickú činnosť a projektovať zmeny v tejto činnosti (rozvíjajúce, sebareflexívne a autoregulatívne kompetencie).

④ **Obsah a rozsah vzdelávacieho programu**

Obsah vzdelávacieho programu je súhrn teoretických vedomostí a praktických zručností, ktoré zabezpečia učiteľovi ovládať postupy potrebné k riadeniu činnosti žiakov vo vzdelávacích projektoch a súťažiach, ktoré nemohol získať predchádzajúcim vzdelávaním.

Obsah vzdelávacieho programu je stanovený tak, aby mohol byť pedagogickým zamestnancom zvládnutý v rozsahu 60 hodín (prezenčná časť) najneskôr do desiatich mesiacov od začatia vzdelávania. Prezenčná forma z celkového rozsahu predstavuje 30 h (50%), dištančná forma 30 hodín (50%). Dištančná časť sa bude realizovať prostredníctvom mailovej komunikácie alebo prostredníctvom vzdelávacieho portálu metodicko-pedagogického centra.

Učebné osnovy				
Tematické okruhy	Prezenčná časť	Dištančná časť	Témy	Obsahový štandard

Kurikulárne zdôvodnenie začlenenía vzdelávacích projektov a súťaží do ŠkVP	12 h	20 h	<ul style="list-style-type: none"> - Európske a štátne kurikulárne dokumenty - Využitie voliteľných hodín v ŠkVP - Stratégia aktívneho učenia sa žiaka a ďalšie vhodné stratégie vyučovania pre vzdelávacie projekty a súťaže - Výber a konkretizácia učiva pre vzdelávacie projekty a súťaže - Výsledky žiaka a ich hodnotenie - Tematický plán výchovno-vzdelávacej činnosti pre vzdelávací projekt alebo súťaž 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozdiely v kurikulárnych prístupoch a cieľoch pre vzdelávacie projekty a pre súťaže - Premietnutie požiadaviek tvorivo-humanistického vzdelávania, dokumentov Milénium, Národný plán výchovy k ľudským právam , Modelový európsky parlament do vyučovania - Možnosti využitia voliteľných hodín v ŠkVP pre vzdelávacie projekty a súťaže - Odvodenie vhodných stratégií vyučovania z výchovno-vzdelávacích stratégií školy - Podmienky pre stratégiu aktívneho učenia sa žiaka - Školské a neškolské učebné zdroje pri príprave žiakov na vzdelávacie projekty a súťaže - Výber témy/jednotky učiva vhodnej pre špecifické ciele vzdelávacieho projektu alebo súťaže s dôrazom na medzipredmetové vzťahy - Stanovenie ziskov a výstupov žiaka vo väzbe na jeho učenie sa - Tvorba výchovno-vzdelávacej plánu pre vzdelávací projekt alebo súťaž
Stratégie a metódy riadenia žiaka pri príprave na vzdelávacie projekty a súťaže	12 h	5 h	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivizujúce a participatívne metódy - Model akademickej debaty - Modelové situácie, problémové úlohy, prípadové štúdie - Kritériá úspešnosti žiakov 	<ul style="list-style-type: none"> - Aplikovanie modelu akademickej debaty do školského prostredia - Optimálne metódy v závislosti od cieľov učiva, možností a schopností žiakov, ich učebných štýlov - Príprava debaty, analýza a hodnotenie priebehu a výsledkov akademickej debaty - Modelové situácie, problémové úlohy, prípadové štúdie v riadení prípravy žiaka na vzdelávacie projekty a súťaže, ich inscenovanie a hodnotenie - Kritériá aktívneho učenia sa žiaka počas debaty a modelových úloh - Kritériá na posúdenie prezentácií žiaka a porovnanie s kritériami Nadácie MEP a s kritériami debatných klubov

Reflexia vlastnej činnosti a dosiahnutých výsledkov	6 h	5 h	- Autodiagnostika pedagogickej činnosti - Využitie reflektovanej skúsenosti pri plánovaní budúcej činnosti - Korekcia vyučovacej jednotky na základe analýzy projektovaného a reflektovaného	- Reflexia procesu učenia sa, porovnanie s projektovaným cieľom - Hodnotenie vyučovacieho procesu formou dotazníka a sebareflexívnej prípravy na vyučovanie - Korekcia pôvodného tematického plánu na základe analýzy projektovaného a reflektovaného
Spolu hodín	30 h	30 h	60 hodín	

Metódy vzdelávania: prednášky, participatívne metódy, riadený rozhovor, cvičenia, diskusné skupiny, mailová komunikácia, samostatná práca a autodidaktické metódy.

⑤ Bližšie určená kategória pedagogických zamestnancov

- učiteľ,
- vychovávateľ.

Podkategória

- učiteľ s aprobáciou pre humanitné predmety pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ s aprobáciou pre humanitné predmety pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň:

Samostatný pedagogický zamestnanec

Samostatný pedagogický zamestnanec s prvou a druhou atestáciou

⑥ Podmienky pre zaradenie

Na kontinuálne vzdelávanie alebo vykonanie skúšky na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z. bude zaradený každý pedagogický zamestnanec na základe písomnej prihlášky. Správnosť údajov a zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie a podkategórie potvrdzuje riaditeľ školy. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie a podkategórie, oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na kontinuálne vzdelávanie posúdi poskytovateľ na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

⑦ Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončenie vzdelávania

Požiadavky pre absolventa vzdelávania

1. 80%-ná osobná účasť na prezenčnej forme štúdia.
2. Vypracovanie všetkých úloh dištančnej časti vzdelávania.
3. Spracovanie tematického plánu výchovno-vzdelávacej činnosti pre vzdelávací projekt alebo súťaž vo forme prezentácie.
4. Prezentácia pred lektorom a účastníkmi kontinuálneho vzdelávania.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

V prípade, že pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti alebo sebazvdelávaním (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z. a bude chcieť vzdelávanie ukončiť, stanovujú sa mu tieto požiadavky na ukončenie vzdelávania:

- a) odovzdá vypracované všetky zadania dištančnej formy vzdelávania,
- b) úspešne odprezentuje tematický plán výchovno-vzdelávacej činnosti pre vzdelávací projekt alebo súťaž pred trojčlennou skúšobnou komisiou vymenovanou poskytovateľom aktualizačného vzdelávania. Členmi skúšobnej komisie bude garant vzdelávacieho programu a členovia lektorského tímu.

Ukončovanie programu je súčasťou kontinuálneho vzdelávania.

⑧ **Personálne zabezpečenie a garant vzdelávacieho programu:**

Garant

Mgr. Štefan Folkman, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s 2. atestáciou, MPC regionálne pracovisko, Predmestská 1613, 010 01 Žilina

Lektori

Lektori – učители pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí učители a tréneri Slovenskej debatnej asociácie a učители s najmenej 6 ročnou praxou v oblasti vzdelávania.

Štefan Folkman (MPC RP Žilina), Jana Tomášková (MPC RP Žilina), Viktor Tanító (Fakulta prírodných vied Žilinskej univerzity, katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva)

⑨ **Finančné zabezpečenie**

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických a odborných zamestnancov a z prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatiach bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

⑩ **Materiálne, technické a informačné zabezpečenie**

Účastníkom vzdelávania bude priebežne poskytovaný študijný materiál (učebný zdroj) so zoznamom odporúčanej literatúry.

Minimálne zabezpečenie pre lektorov: notebook + dataprojektor, flipchart, fixky.

Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk metodicko-pedagogických centier, v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách a dištančná časť prostredníctvom mailovej komunikácie alebo prostredníctvom vzdelávacieho portálu metodicko-pedagogického centra. Pri dištančnej forme vzdelávania budú aktívne využívané IKT prostriedky.

Návrh počtu kreditov

Spolu: 14 kreditov

(12 kreditov za 60 hodín aktualizačného vzdelávania + 2 kredity za spôsob ukončovania)